

Adresse Address Essendrops gate 3
Postboks 5488 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway

Org.nr. Org. no. NO 979 756 208 MVA

Telefon Telephone +47 23 08 87 50

Telefaks Telefax +47 23 08 87 51

E-post E-mail bbf@nho.no

Internett Internet www.bensinforhandlerne.no

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Vår dato 23.06.2007
Deres dato 27.03.2007
Vår referanse JC
Deres referanse 200700937-/HW

Høring av forslag om innføring av et forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer på utsalgssteder, samt enkelte andre endringer i tobakkskadeloven og reklameforskriften

Bensinforhandlerne Bransjeforening (BBF) er bensinforhandlerne egen, frittstående bransje- og arbeidsgiverorganisasjon og selvstendig landsforening i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) med ca. 800 medlemsbedrifter, tilsvarende ca. 2/3 av de bemannede bensinstasjonene i landet.

Forslaget om innføring av forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer på utsalgssteder er uten konkret dokumentasjon på at det vil redusere forbruket av tobakk.

På bakgrunn av ovennevnte og de faktiske forholdene at et forbud vil få kostnadsdrivende og konkurransesvridende virkninger for bensinstasjonene, ønsker BBF å kommentere forslaget.

Kostnadsdrivende forhold

Direktoratets fremstilling når det gjelder de praktiske løsningene, virker etter BBFs syn noe lettvtint. Dette skyldes mulig manglende kunnskap om de praktiske forhold på en bensinstasjon. Disken og kasseområdet på bensinstasjonene har allerede begrenset tilgjengelig plass. En ombygging, der det er mulig, vil helt klart innebære betydelig ombyggingskostnader. Alle varer bak disken er plassert der fordi de krever behandling av stasjonspersonell før salg eller fordi de skal gi begrenset tilgjengelighet. Plassen under disken brukes til tekniske løsninger som for eksempel data- og kasseutstyr, samt næringsmiddel som krever kjøling. En ombygging her vil i mange tilfeller ikke være praktisk gjennomførbart. Snus er eksempel på en ferskvarer som må oppbevares i kjøleskap nær kassen for redusere tilgjengeligheten.

Kostnadene ved ombygging er vanskelig å anslå da forholdene varierer fra stasjon til stasjon. Antagelig vil de ligge i størrelsesorden mellom 10 000 og 50 000 kroner pr. stasjon. Forutsatt et gjennomsnitt på 25 000, innebærer dette utgifter på til sammen 50 millioner kroner for bransjen. Den enkelte bensinforhandler vil måtte dekke dette, direkte eller indirekte. BBF finner således ikke at departementet har dekning for sin påstand om at forslagene ikke vil medføre noen konsekvenser for bransjen. Departementets antydning om at tobakksindustrien kan tenkes å ville bidra til å dekke kostnadene er en påstand BBF ikke er kjent med.

Fortjenestemarginene i bransjen er allerede i dag marginale, og signaler fra oljeselskapene er at de i fremtiden ikke vil bli bedre, snarere tvert i mot. Sammen med ytterligere mulige reguleringer av kioskvarer vil de økte kostnadene forsterke den negative utviklingen i stasjonsøkonomien og gi store endringer i bransjen. Dette kan på sikt bety færre, men større stasjoner, mindre lokal konkurranse og flere automatanlegg. Mest uheldig vil dette etter BBFs syn være for distrikts-Norge.

Konkurransesvridning

Forbudet vil totalt sett føre til mindre plass bak disken, mindre fleksibilitet og mindre vareutvalg. Først og fremst vil de store merkevarene vil bli presentert. Dette reduserer konkurransen og mulighetene for de mindre produsentene.

Store forretninger har ikke samme plassbegrensninger i kassesonen. Større enheter vil også ha bedre økonomiske forutsetninger for å investere i nye løsninger. En vendingmaskin koster i størrelsesorden 100 000 – 150 000 kroner, en investering som ligger utenfor rekkevidde til de aller fleste lokal stasjonene. Investeringsbehov i denne størrelsesorden vil gi de store dagligvareenheter konkurransefortrinn.

Usikker effekt

Departementet sier i sin konklusjon at ”Det foreligger ikke sikker dokumentasjon om hvilken effekt forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer vil ha, men tiltaket synes å ha et potensial for å redusere ungdoms bruk av tobakk”. Departementet bygger med andre ord først og fremst på synsing og ikke på konkret dokumentasjon.

Et så drastisk inngrep i driften av utsalgsstedene som forskriftsforslaget utgjør, bør ha grunnlag i en solid dokumentasjon av at inngrepet vil få de virkninger som myndighetene ønsker. Dette er ikke tilfellet her. For eksempel vil enhver åpning av et skap bak disken eksponere emballasjen for kunden og bidra til å redusere effekten av det foreslåtte forbudet.

BBF ber om å bli ført opp på høringslisten til en senere anledning.

BENSINFORHÅNDLERNES BRANSJEFORENING

Jan Carho
adm.dir.